

ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆ

■ ಚಟ್ಟ— ಲೇಖನ:
ಪುತ್ತರಿರ ಕರುಣ್ಣ ಕಾಳಿಯ್ಯ

ಕೊಡಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬವೆಂದೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಜಲ್ಲೆಯಾಡ್ಯಂತ ಸಂಪ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಣೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆ ಕೊಡವ ಭಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಎಂದರೆ ಹಬ್ಬ.

ನವೆಂಬರ್ ಹಾಗೂ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಕತ್ತ ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲೀ ಸಂಪ್ರದಾಯಬ್ದವಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬದ್ದರೆ ಆದ ವಿಶೇಷತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಪುತ್ತರಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡವ ಭಾವಣೆ ಪುತ್ತಿಯ ಎಂದರೆ ಹೊಸದು, ಅರಿ ಎಂದರೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ತರುವ ಹಬ್ಬವೇ ಈ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆ.

ಕೊಡಗಿನ ಕುಲದೇವರಾದ ಇಗ್ನೂತಪ್ಪ ದೇವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಕ್ಷ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸೇರಿ ಪುತ್ತರಿ ಆಚರಣೆಯ ದಿನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಈ ಸಲ ಡಿ.೩೦ಂದು ರಾತ್ರಿ ೭.೩೦ ಶ್ವ. ನೇರ ಕಟ್ಟುವುದು ೮.೩೦ ಶ್ವ. ಕದುರು ತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ೯.೩೦ ಶ್ವ. ಭೋಜನ.) ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಉರಿನ ಯುವಕರು ಮಂದಂಗಳಿಲ್ಲಿ ಕೋರಾಟ್ ಕಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈಡ್ ಎಂದುನ್ನಿವರು. ಪುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಉರಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಯಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಉರಿನ ಬ್ಲಾಕ್‌ಜಿ, ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ತರಿಳಿ ದೇವರ ತೀರ್ಥಾವಸ್ತು ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಂಬಾರ ಮಡಕೆಯನ್ನು, ಬಿದಿರು ನೇರುಂವನು ಬಿದಿರಿನ ಕುಕ್ಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅಕ್ಕಿ, ಬೆಳ್ಳ, ಬಾಳೆ, ಉಪ್ಪು, ಎಕ್ಕೆ, ಪುತ್ತರಿಗೆಣಸನ್ನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು.

ಈ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨ರ ಶನಿವಾರ ಇಗ್ನೂತಪ್ಪ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಡ್ಡ ಹಬ್ಬ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮರುದಿನ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಕತ್ತ ಬರುವುದರಿಂದ ಸಂಚೇ ಹೊಡಿ ನಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉದುಂಬಿನೊಂದಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಐಸ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವರು. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ನಡುಬಾಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರ ದಿವಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ ಅಶಿವಾದ ಪಡೆಯುವರು.

ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕೊಡಗಿನ ಇಗ್ನೂತಪ್ಪ ದೇವನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆರಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೂ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕದುರು ತೆಗೆದ ನಂತರ ನೆರೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಐಸ್ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಹಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಪುರುಷರೆಲ್ಲ ‘ಪೂಲಿ ಪೂಲಿಯೇ ಬಾ... ಇಗ್ನೂತಪ್ಪಂಡ ಭಂಡಾರಕೆಟ್ಟು ಪೂಲಿಯೇ ಬಾ... ಬ್ಯೂತೂರಪ್ಪಂಡ ಭಂಡಾರಕೆಟ್ಟು ಪೂಲಿಯೇ ಬಾ... ಕಾವೇರಪ್ಪೆರ ಭಂಡಾರಕೆಟ್ಟು ಪೂಲಿಯೇ ಬಾ...’ ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಮೂರು ತರಹದ ಎಲೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ತರಹದ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ನಾರಿನ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯ.

ಘಳಹಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳಿಯಿಸಿದ ಪುತ್ತರಿ ಗೆಣಸನ್ನ ಸವಿಯುವರು. ದೇವರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂತು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಭತ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗೆ ಕದುರು ತೆಗೆಯಲು ಹೋಗುವ ಬಗೆ ಹಿರಿಯರು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದುಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ತೆರಳುವಾಗ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಮುಂದೆ ದೇವರ ದಿವವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೆರಳುವರು. ಬಿಳಿಯ ಕುಪ್ಪಸ ತೊಟ್ಟೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದ ದುಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಡಿನ ಜೊತೆ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಾಲಗ(ವಾಡ್)ದೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಲೊಳಿ(ಕಲ್ಲಾಖಿನ ದಾರಿ)ಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ. ರಾತ್ರಿ ೮.೩೦ ಶ್ವ. ಸರಿಯಾಗಿ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಭತ್ತದ ದುಡಿರನ್ನು ಕುಯಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಭತ್ತದ ತನೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ‘ಪೂಲಿ ಪೂಲಿಯೇ...ಬಾ...’ ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತ ದುಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಐಸ್ ಮನೆಗೆ ತೆರಳುವರು. ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಕುತಿ ಹಿಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರುಹಾಕಿ ತೊಳೆದು ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲನ್ನು ನೀಡುವರು.

